

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Žiškové a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **KLESTANA**, družstvo, IČ 24188182, se sídlem Řipská 1445/6, Praha -Vinohrady, zastoupeného JUDr. Ing. Petrem Machálkem, Ph.D., advokátem se sídlem Pivovarská 8, Vyškov, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2013, čj. 3994/1.30/13/14.3, o nesouhlasu Městského soudu v Praze s postoupením věci,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Ad 6/2014 je místně příslušný Krajský soud v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou 7. 1. 2014 Krajskému soudu v Ostravě domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2013 čj. 3994/1.30/13/14.3, kterým bylo jeho odvolání proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj ze dne 14. 8. 2013, čj. 9919/9.30/13/14.3-RZ zamítnuto a napadené rozhodnutí potvrzeno. Rozhodnutím orgánu prvního stupně byla žalobci uložena pokuta ve výši 100.000 Kč podle § 30 odst. 1 písm. f) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“) za porušení povinností stanovených v § 103 odst. 1 písm. a) a § 103 odst. 2 písm. c) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Krajský soud v Ostravě svým usnesením čj. 22 Ad 3/2014 – 11, ze dne 16. 1. 2014, věc postoupil Městskému soudu v Praze dle § 7 odst. 4 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále též „s. ř. s.“), s poukazem na ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. s odvoláním se na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, čj. Nad 18/2013 - 43, podle něhož místní příslušnost soudů „ve věcech zaměstnanosti (§ 7 odst. 3 s. ř. s.) pokrývá agendu v oboru působnosti ministerstva práce a sociálních věcí a jemu podřízených správních úřadů ve věcech reglementovaných zákonem o zaměstnanosti. Věc tak postoupil k vyřízení soudu příslušnému podle místa sídla žalobce.

[3] Městský soud v Praze s postoupením věci k tomuto soudu nesouhlasil a postupem dle § 7 odst. 5 s. ř. s. předložil věc k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu (přípis č. j. 11 Ad 6/2014 - 22 ze dne 18. března 2014). Městský soud v Praze uvedl, že z obsahu podané žaloby a obsahu napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalobce se domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného, kterým mu byla uložena pokuta za porušení § 103 odst. 1 písm. a) a § 103 odst. 2 písm. c) zákoníku práce na úseku bezpečnosti práce. Předmět správního řízení se sice vztahoval k předpisům pracovněprávním, nejde však o věc zaměstnanosti, resp. o věc, která by byla zákonem č. 435/2004Sb., o zaměstnanosti upravena. Podle městského soudu se místní příslušnost krajského soudu k projednání této věci řídí obecnou úpravou dle § 7 odst. 2 s. ř. s. a nikoli uvedenou v § 7 odst. 3 s. ř. s., jak dovodil Krajský soud v Ostravě. Vzhledem k sídlu prvostupňového správního orgánu není Městský soud v Praze k projednání žaloby místně příslušný.

[4] Nejvyšší správní soud konstatuje, že Krajský soud v Ostravě při rozhodování o postoupení věci postupoval v rozporu se zákonem, neboť ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s., se nevztahuje na věc žalobce.

[5] Podle § 7 odst. 3 s. ř. s. (ve znění účinném od 1. 1. 2013) „*Ve věcech důchodového pojištění, úrazového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody a ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.*“ Podle přechodného ustanovení čl. XXV zákona č. 396/2012 Sb. již od 26. 11. 2012 platilo, že „*věci správního soudnictví ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi, v nichž byla dána místní příslušnost Městského soudu v Praze a v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona, převezmou a dokončí krajské soudy místně příslušné podle § 7 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., ve znění tohoto zákona; to neplatí, je-li Městský soud v Praze místně příslušným soudem i podle § 7 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., ve znění tohoto zákona.*“

[6] Změna místní příslušnosti správních soudů „ve věcech zaměstnanosti“ se však týkala jen věcí, v nichž bylo vedeno řízení a vydáno rozhodnutí podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění, nikoli všech věcí rozhodovaných správními úřady v oblasti kontroly dodržování pracovněprávních vztahů. Tento zákon podle § 1 upravuje zabezpečování státní politiky zaměstnanosti, jejímž cílem je dosažení plné zaměstnanosti a ochrana proti nezaměstnanosti, spadají sem otázky zaměstnávání osob se zdravotním postižením a povinnosti zaměstnavatelů s tím spojené (§ 81 a 82 zákona o zaměstnanosti).

[7] V projednávané věci bylo však žalobou napadeno rozhodnutí vydané podle zákona č. 251/2005 Sb. o inspekci práce, který vymezuje pravomoc a příslušnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce jako správních úřadů (§ 1) zřízených jako kontrolních orgánů na úseku ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek. Působnost a příslušnost orgánů inspekce práce je stanovena v § 3 tohoto zákona, mj. kontrolují dodržování povinností vyplývajících z *a) právních předpisů, z nichž vznikají*

zaměstnancům, příslušnému odborovému orgánu nebo radě zaměstnanců nebo zástupci pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci práva nebo povinnosti v pracovněprávních vztazích včetně právních předpisů o odměňování zaměstnanců, náhradě mzdy nebo platu a náhradě výdajů zaměstnancům, b) právních předpisů stanovících pracovní dobu a dobu odpočinku, c) právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce, d) právních předpisů k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a právních předpisů o bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení, atd. Zákon rovněž stanoví sankce za porušení stanovených povinností (§ 10 - 37), konkrétně mj. v § 30 za správní delikty na úseku bezpečnosti práce.

[8] Krajský soud v Ostravě se nepřipadně odvolal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu čj. Nad 18/2013 - 43. V něm soud výslovně uvedl, že „Zákonodárce novelou s. ř. s. vyjádřil vůli založit nově místní příslušnost „ve věcech zaměstnanosti“, tj. ve věcech spadajících do kompetence správních soudů v oboru působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí a jemu podřízených správních úřadů (srov. § 9 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, v platném znění) ve věcech reglementovaných zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění. Pokud by zákonodárce hodlal rozlišovat „různé věci“ zaměstnanosti pro účely stanovení místní příslušnosti správních soudů a omezit např. případy založení místní příslušnosti dle § 7 odst. 3 s. ř. s. jen na některé typy rozhodování dle zákona o zaměstnanosti, jak naznačuje Krajský soud v Brně, nepochybně tak mohl učinit (například tak, jak podrobněji vymezil místní příslušnost v jiných věcech dle § 7 odst. 3 s. ř. s.). Neučinil-li tak ve věcech zaměstnanosti, je nutno s použitím obvyklých interpretačních postupů, zejména s využitím doslovného jazykového výkladu, dospět k závěru, že § 7 odst. 3 s. ř. s. upravuje místní příslušnost správních soudů ve všech věcech zaměstnanosti, nejen ve věcech zaměstnanců, resp. uchazečů o zaměstnání, ale též ve věcech zaměstnavatelů, tj. i ve věcech odvodů do fisku jakožto jedné z forem povinnosti zaměstnavatelů zaměstnávat osoby se zdravotním postižením.“ Je tak zřejmé, že uvedeným usnesením Nejvyššího správního soudu byla řešena otázka příslušnosti správních soudů ve věcech rozhodovaných podle zákona o zaměstnanosti, kdy spornou učinil Krajský soud v Brně svou příslušnost proto, že ač bylo rozhodnutí napadené žalobou vydáno podle zákona o zaměstnanosti (§ 82 odst. 1), šlo o odvod do státního rozpočtu. V nyní projednávané věci nešlo o případ identický nebo srovnatelný.

[9] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud nesouhlas Městského soudu v Praze s postoupením věci shledal důvodným a rozhodl tak, že soudem místně příslušným k vyřízení věci je Krajský soud v Brně, v jehož obvodu má sídlo správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni (§ 7 odst. 2 s. ř. s.).

[10] Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj má sídlo v Brně, obvod jeho působnosti je určen v Příloze zákona o inspekci práce, bod 7. tak, že: Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně vykonává působnost v Jihomoravském kraji a Zlínském kraji. Rozhodující pro určení místní příslušnosti krajského soudu v dané věci je, kde je vykonávána působnost orgánu, který vydal rozhodnutí v prvním stupni. Pokud totiž platí, že správní orgán I. stupně vykonává svoji pravomoc v rámci územní působnosti ve dvou krajích současně, je v konkrétním případě možno rozlišit, o který kraj se jedná a z toho dovodit následnou místní příslušnost krajského soudu (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu čj. Nad 34/2013 - 48).

V daném konkrétním případě Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj vykonává svou působnost v obvodu Krajského soudu v Brně (skutečnost, že samotná kontrola byla provedena ve Vyškově zde ani nemá vliv).

[11] Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o otázce místní příslušnosti jsou soudy vázány (§ 7 odst. 5 *in fine* s. ř. s.)

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. dubna 2014

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu